

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหาเรื่องสิทธิและเสรีภาพในการควบคุมตัวจำเลยไว้ ภายหลังศาลมีคำพิพากษายกฟ้อง
คำสำคัญ	สิทธิและเสรีภาพ / การควบคุมตัว
นักศึกษา	อาชิรญาณ์ ธนาพิระพงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ดร.เอกพงษ์ สารน้อย
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2566

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความเป็นมาและวิวัฒนาการ ทฤษฎีของกฎหมายที่เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของจำเลยหรือผู้ต้องขัง เพื่อศึกษากฎหมายของประเทศไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศกฎหมายที่เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของจำเลย เพื่อให้ได้แนวทางแก้ไขกฎหมายเกี่ยวข้อง ปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายให้มีความชัดเจนและบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาพบว่า มาตรการทางกฎหมายกรณีศาลยกฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 185 วรรคแรก จะเห็นได้ว่า กฎหมายได้กำหนดว่ากรณีที่ศาลยกฟ้องเพราะเห็นว่าจำเลยมิได้กระทำความผิด การกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด ให้ศาลยกฟ้องโจทก์และปล่อยจำเลยไปโดยกฎหมายก็ได้กำหนดไว้ชัดเจนให้ศาลใช้ดุลพินิจในการพิจารณา หรือกำหนดหลักเกณฑ์ว่าจะนำมาใช้ในกรณีใด ซึ่งความไม่ชัดเจนนี้จึงเป็นปัญหาเปิดช่องให้ศาลใช้ดุลพินิจอย่างไร้ขอบเขต และมีความไม่สอดคล้องกับหลักรัฐธรรมนูญในส่วนสิทธิเสรีภาพของบุคคลซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานในกระบวนการยุติธรรม ผู้ต้องขังหรือผู้ต้องหาจะต้องเผชิญกับปัญหาความเหลื่อมล้ำไม่เท่าเทียมกันในการปล่อยตัวชั่วคราว ในการใช้ดุลพินิจของศาลเพียงอย่างเดียว ศาลจะอนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราวจากการคุมขัง ทำให้ผู้ต้องขังหรือผู้ต้องหาที่อยู่ระหว่างพิจารณาคดีในชั้นอุทธรณ์หรือฎีกา ได้รับผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพ ซึ่งแท้จริงผู้ต้องขังหรือผู้ต้องหาที่ศาลชั้นต้นยกฟ้อง ควรได้รับความคุ้มครองเคารพสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย อย่างเท่าเทียม เนื่องจากในคดีอาญาผู้ต้องขังหรือจำเลยเหล่านั้น ถือว่ายังเป็นผู้บริสุทธิ์อยู่

เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงเสนอแนะให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรการสั่งขังจำเลยไว้ภายหลังศาลชั้นต้นยกฟ้อง โดยกำหนดขอบเขตของกฎหมายให้มีความชัดเจนสอดคล้องกับหลักสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญให้มากยิ่งขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดผลร้ายหรือขัดต่อหลักสันนิษฐานเป็นผู้บริสุทธิ์ เสริมสร้างความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่ยังเป็นผู้บริสุทธิ์ ให้กฎหมายสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

THEMATIC TITLE	THE ISSUES REGARDING CONSTITUTIONAL RIGHTS AND FREEDOMS IN DETENTION OF DEFENDANT.AFTER THE COURT DISMISSED THE LAWSUIT
KEYWORDS	RIGHTS AND LIBERTIES / DETENTION
STUDENT	ARCHIRAYA THANAOHIRAPHONG
THEMATIC ADVISOR	DR. EGKAPONG SARNOI
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAWS CRIMINAL LAW AND CRIMINAL JUSTICE ADMINISTRATION
FACULTY	SCHOOL OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2023

ABSTRACT

This research aims to study the background and development of the right and liberty theory of the accused under Thailand's laws, in comparison with other countries. The purpose of the research is also to obtain alternative solution of related laws to help conducting clear, practical, and effective legal measures.

The findings showed that, according to the legal measure on the Court dismissal under the Criminal Procedure Code section 185 paragraph one, the Court is of opinion that the accused has not committed the offence and the act does not constitute an offence, the Court shall dismiss the case and release the accused. It could be seen that the laws do not obviously prescribe as to when the Court shall use such opinion or discretion to try and adjudicate, or provide any regulations and when to apply in which circumstances or cases, appropriately. This ambiguity is a problem and also a loophole of the system itself. The Court shall freely use its own power of discretion in this unlimited gap of its so-called discretion. The measure is undeniably inconsistent with the constitutional principles which one's freedom, right, and liberty are commonly concerned to be the fundamental right in the justice system. Additionally, adjudication under the Court's discretion alone, the alleged offender or prisoner is inevitably facing the inequality to his

provisional release or bail release. This affects the alleged offender or prisoner who is under the judicial proceedings pending for appeal or dika appeal as it deprives his right and liberty in this matter. In fact, the alleged offender or prisoner who is dismissed by the Court of First Instance should also be equally protected and respected concerning his right to life. This is because under the criminal proceeding, the prisoner or the accused is still presumed to be innocent.

The resolution to these problems is to amend the laws related to the detention after the Court of First Instance dismissal. The amendment should set the specific scope to the laws itself for more clarity and also compatible with the constitutional principles in terms of the right and liberty. To avoid further conflict or any harm might cause, the amended laws should not violate the presumption of innocence. The laws should grant the protection to innocent people for their rights and liberties and for the more effective and practical laws.